

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ ไทยรัฐ

วันอังคารที่ 28 กันยายน พ.ศ.2564

รายงานพิเศษ : ประมูลโลหะสตัดอกยาง...ได้มากกว่าเสีย

ทิศทางสถานการณ์ราคายางพาราจะเป็นอย่างไรในไตรมาสสุดท้าย หลังจากทิศทางราคาขายเริ่มค่อยๆ ลดลงตั้งแต่กรกฎาคม 2564 เป็นต้นมา ราคาขายเฉลี่ยในเดือนกันยายน 2564 ยางแผ่นรมควันชั้น 3 ราคา 52.29 บาท/กก. ยางแผ่นดิบ ราคา 50.12 บาท/กก. และน้ำยางสด ราคา 47.92 บาท/กก.

อย่างไรก็ตามทิศทางราคาขายยังไม่แน่นอนในปัจจุบัน มีการจับไปโยงกับกรณีที่เกิดการยางแห่งประเทศไทย(กยท.) ประมูลระบายสตัดอกยางจำนวน 104,763.35 ตัน ในช่วงเดือนเมษายน-พฤษภาคม 2564 ที่ผ่านมาว่า เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ยางมีแนวโน้มลดลง และยังกล่าวหาว่ามีความไม่โปร่งใส ทำให้ประเทศชาติเสียหายอีกด้วย เรื่องนี้จริงหรือไม่ จะเอาหลักฐานความเป็นจริงมาพิจารณาวิเคราะห์กัน?

ราคาขายในเดือนเมษายน 2564 ก่อนที่จะเปิดประมูลยาง ราคาเฉลี่ยยางแผ่นรมควันชั้น 3 ราคา 62.80 บาท/กก. ยางแผ่นดิบ ราคา 60.13 บาท/กก. และน้ำยางสดราคา 59.52 บาท/กก. สำหรับยางที่ กยท.เปิดประมูลในลอตดังกล่าว เป็นยางเก่าค้างสต็อกจากโครงการพัฒนาศักยภาพสถาบันเกษตรกรเพื่อรักษาเสถียรภาพราคาขาย เมื่อปี 2555 และโครงการสร้างมูลภัณฑ์กันชนรักษาเสถียรภาพราคาขาย เมื่อปี 2557 ที่รับซื้อเข้ามาเพื่อตัดปริมาณยางในตลาดรักษาสถานภาพราคาขาย รวมกันประมาณ 278,000 ตัน โดยในปีเดียวกันคือปี 2557 ก็ได้มีการเปิดประมูลเพื่อระบายยางจำนวนดังกล่าวเป็นครั้งแรก แต่บริษัทที่ชนะการประมูลไม่ทำตามสัญญาสั่งซื้อไปเพียงแค่ 37,602 ตัน เพราะราคาขายตกลงมาอย่างมาจึงสั่งซื้อไม่ครบ ทำให้ยางยังคงค้างสต็อกจำนวนมาก

ต่อมาระหว่างปี 2559-2560 ได้เปิดประมูลครั้งที่ 2 เป็นการประมูลแบบคณะหม่าคุณภาพแยกโกดัง ให้พ่อค้าเข้าไปตรวจสอบคุณภาพ หากพอใจโกดังไหนที่ประมูลโกดังนั้น พ่อค้าก็เลือกยางที่คุณภาพดีไปหมด เหลือเฉพาะที่ยางเก่าคุณภาพไม่ดี จำนวน 104,763.35 ตัน และมีพ่อค้าบางกลุ่มนำยางในสต็อกดังกล่าวไปอ้างว่า “ยางไม่ขาดมีในสต็อกเป็นแสนๆตัน” เพื่อกดราคาซื้อขายจากเกษตรกร ทั้งๆที่ยางดังกล่าวเป็นยางเสื่อมสภาพ ซึ่งได้มีการตรวจสอบคุณภาพและการประเมินมูลค่าสตัดอกยางแล้วจาก คณะกรรมการบริหารสตัดอกยาง บริษัทผู้ประเมินอิสระ ผู้แทนของเกษตรกรชาวสวนยาง และสถาบันวิจัยยาง กยท. แล้วว่า “เป็นยางเสื่อมสภาพ” ที่ไม่มีสภาพพร้อมใช้ ถ้าจะใช้จะต้องนำไปฟื้นฟูปรับสภาพใหม่ ซึ่งจะต้องมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นในส่วนนี้

นอกจากนี้การเก็บรักษายางในสต็อกยังมีค่าใช้จ่ายในเรื่อง ค่าเช่าโกดัง ค่าประกันภัยยางพารา โดย ระหว่างปี 2555-2559 ใช้เงินไปทั้งสิ้น 2,317 ล้านบาท และระหว่างปี 2559-

2564 ใช้เงินไปอีก 925 ล้านบาท เป็นการนำเงินจากกองทุนพัฒนาทางพาราซึ่งเป็นเงินที่ดูแลเกษตรกรชาวสวนยางมาใช้

ดังนั้นคณะกรรมการการยางธรรมชาติ (กนย.) ซึ่งมีทั้งหมด 31 ท่าน โดยมีนายกรัฐมนตรีนั่งเป็นประธาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นรองประธาน และผู้แทนส่วนราชการ ผู้แทนหน่วยงานเอกชน ผู้แทนเกษตรกรและเครือข่ายเกษตรกร ตลอดจนผู้ว่าการ กยท. ร่วมเป็นกรรมการ ได้มีมติเมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2563 ให้ระบายนางในสต็อกดังกล่าวให้หมดโดยเร็ว และนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรี(ครม.) พิจารณาเมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2563 ซึ่ง ครม.ก็ มีมติเห็นชอบให้เร่งระบายนางในสต็อก เพื่อลดภาระงบประมาณและรักษาประโยชน์สูงสุดของรัฐ โดยต้องดูจังหวะที่เหมาะสมและไม่กระทบกับราคาภายในตลาดมากนัก

นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ยังได้ให้นโยบาย กยท. ด้วยว่า ให้ดูช่วงเวลาที่เหมาะสมในการระบายเพื่อไม่ให้กระทบราคาภายในตลาดโดยที่พี่น้องเกษตรกรต้องได้รับประโยชน์สูงสุด รวมทั้งต้องรักษาผลประโยชน์ของภาครัฐเพราะเป็นเงินภาษีพี่น้องประชาชน และที่สำคัญต้องถูกต้องตามระเบียบ สุจริตโปร่งใสตรวจสอบได้ทุกขั้นตอน โดยรัฐมนตรีเฉลิมชัยได้เน้นย้ำที่สุดคือ “ห้ามทุจริตคอร์รัปชันโดยเด็ดขาด”

คณะกรรมการ กยท. ที่มีผู้แทนจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนเกษตรกรชาวสวนยาง ผู้แทนสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง และผู้แทนที่มีความเชี่ยวชาญทางการค้า เป็นกรรมการ ได้มีมติเมื่อวันที่ 8 เมษายน 2564 ให้ กยท. ดำเนินการระบายสต็อกยางในช่วงเดือนเมษายน-พฤษภาคม 2564 เนื่องจากเป็นฤดูปิดกรีด ปริมาณผลผลิตมีไม่มาก การระบายยางในช่วงเวลานี้จะมีผลกระทบต่อตลาดน้อยหรือแทบไม่มีผลกระทบต่อตลาดเลย

การเปิดประมูลขายยางในสต็อกครั้งที่ 3 จำนวน 104,763.35 ตันดังกล่าว ได้มีการกำหนดราคากลาง และหลักเกณฑ์การประมูลค้ำึงถึงผลประโยชน์ของรัฐเป็นสำคัญ และเป็นไปตามมติของคณะกรรมการ กยท. ที่ได้มีการพิจารณาตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบ เหมาะสม และโปร่งใส ทั้งนี้ มีบริษัทที่ผ่านคุณสมบัติตามประกาศเบื้องต้นและสามารถเข้าร่วมประมูลได้มีจำนวน 6 ราย แต่มีเพียงบริษัทเดียวที่สนใจเข้ายื่นประมูล คือ บริษัท นอร์ทอีสท์ รีบเบอรั จำกัด(มหาชน) ซึ่งบริษัทดังกล่าวมีคุณสมบัติครบถ้วนตรงตามที่ระบุไว้ในประกาศทุกประการ อีกทั้งยังเสนอซื้อขายในราคาที่สูงกว่าที่ กยท. กำหนด โดยเสนอซื้อในราคา 37.28 บาทต่อกิโลกรัม รวมมูลค่าประมาณ 3,900 ล้านบาท ทำไมราคาที่เสนอซื้อถูกกว่า ราคายางในช่วงเวลานั้น?

ราคายางแผนรวมคว้นขึ้น 3 ในเดือนเมษายน 2564 เฉลี่ย 62.80 บาท/กก. แต่นี่คือ ราคายางใหม่ ดังนั้นจะเอาราคายางเก่า 9 ปีที่เสื่อมสภาพแล้วจะนำมาเปรียบเทียบกับราคายางใหม่ แล้วกล่าวหาว่า รัฐเสียประโยชน์ และเป็นการทุบราคาขาย ไม่น่าจะถูกต้อง

คิดง่ายๆ รถยนต์ใหม่ป้ายแดง กับรถยนต์เก่า 9 ปีที่ขับไม่ได้ จะขายในราคาเท่ากันหรือไม่? และเมื่อขายรถยนต์เก่าในราคาถูก จะเป็นการทุบราคาารถยนต์ใหม่...ใช่หรือครับ?

นอกจากนี้ในการประมูลขายยางในสต็อกครั้งที่ 3 ยังได้กำหนดให้บริษัทผู้ชนะการประมูลต้องดำเนินการชำระเงินทั้งหมดให้แก่ กยท. ภายในวันที่ 28 พฤษภาคม 2564 และดำเนินการรับมอบยางให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 31 พฤษภาคม 2564 หากพ้นจากระยะเวลาที่กำหนด ผู้ชนะการประมูลต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเองทั้งหมด พร้อมยังกำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติมว่า

บริษัทผู้ประมูลยางได้ต้องซื้อยางจากสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางอีก 1 เท่าของปริมาณยางที่ประมูลได้ ทั้งนี้เพื่อลดผลกระทบที่จะนำมาเป็นข้ออ้างกดดันราคารับซื้อยางในช่วงไตรมาสสุดท้ายที่จะมียางใหม่ออกสู่ตลาดจำนวนมากขึ้น

อย่างไรก็ตาม เพื่อให้มั่นใจได้ว่า จะได้บริษัทที่มีศักยภาพในการผลิตและแปรรูป ตลอดจนมีความเข้มแข็งทางการเงินพอเพียง เพื่อกำหนดว่าจะไม่สร้างความเสียหายให้กับรัฐ และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อเกษตรกรชาวสวนยาง กยท.จึงได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะประมูลด้วยว่าจะต้องเคยร่วมประมูลซื้อยางที่มีมูลค่าไม่ต่ำกว่า 300 ล้านบาทกับ กยท. และโรงงานต้องมีปริมาณการผลิตและแปรรูป มากกว่า 200,000 ตัน ในปี 2563 ตลอดจนต้องมีหลักทรัพย์ค้ำประกัน 200 ล้านบาท พร้อมให้ยื่นหลักฐานแสดงความสามารถในการชำระเงิน หรือหลักฐานที่ธนาคารรับรองไม่ต่ำกว่า 1,000 ล้านบาท

หลังจาก บริษัท นอร์ทอีส รับบอร์ จำกัด(มหาชน) เป็นผู้ชนะการประมูล ราคายางใหม่ในตลาดไม่ได้ลดลงเลย ราคายางแผ่นรมควันชั้น 3 ในเดือนพฤษภาคม 2564 ราคาเฉลี่ย 68.27 บาท/กก. ในเดือนมิถุนายน 2564 ราคาเฉลี่ย 61.48 บาท/กก. ราคาอยู่ในระดับใกล้เคียงกันกับก่อนที่จะเปิดประมูลยาง แสดงว่า การประมูลยางเก่าในสต็อกครั้งนี้ไม่มีผลต่อราคายางใหม่ในตลาด ราคายางเริ่มลดลงในเดือนกรกฎาคม-กันยายน 2564 ซึ่งน่าจะมาจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ที่ค่อนข้างรุนแรง ประกอบกับยางใหม่เริ่มออกสู่ตลาดมากขึ้น ซึ่งเป็นเรื่องปกติของ Demand กับ Supply

ก่อนหน้านี้ นายณกรณ์ ตรรกวิรพัท ผู้ว่าการการยางแห่งประเทศไทย (กยท.) ได้วิเคราะห์ไว้ว่า ในช่วงนี้ของทุกๆปี ผลผลิตยางจะออกสู่ตลาดค่อนข้างมากอยู่แล้ว ราคายางจึงจะลดลงบ้าง แต่ปีนี้ปัจจัยหลักที่จะมีผลต่อราคายางน่าจะมาจากสถานการณ์การระบาดของโควิด-19 ที่รุนแรงทำให้ตลาดยางยังมีความกังวล แต่ถ้ามองในระยะยาวการระบาดของโควิด-19 คลี่คลาย ความต้องการใช้ยางจะเพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดด ผนวกกับโครงการประกันรายได้เกษตรกรชาวสวนยาง ระยะ 3 มาตรการสนับสนุนการทำสวนยางแบบผสมผสาน และมาตรการอื่นๆของรัฐบาลแล้ว ราคายางในอนาคตน่าจะสดใสอย่างมีเสถียรภาพ

หากพิจารณาวิเคราะห์ให้ดีๆแล้ว ถ้ากยท.ไม่ตัดสินใจขายยางเก่าในสต็อกในช่วงเดือนเมษายน-พฤษภาคม 2564 ที่ผ่านมาราคายางในปัจจุบันอาจจะต่ำกว่านี้แน่นอนเพราะต่างชาติคิดว่า ยังมียางในสต็อก แล้วก็จะกดดันราคาซื้อ ยางใหม่ที่ออกสู่ตลาดมากขึ้นในช่วงนี้.... ราคายางแผ่นรมควันอาจจะต่ำกว่า40 บาท/กก.ก็เป็นไปได้